

BISERICA' si SCOL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literaria si economica.

Ese o data in septemana: Duminec'a.

Pretulu abonamentului:		Pretulu insertiunilor:		Corespondintiele sè se adreseze Redactiunei dela „BISERICA' si SCOL'A“ in Aradu, la institutul pedagogicu-teologicu, éra banii la secretariatulu consistoriului romanu ortodexu din Aradu.
Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . .	5 fl.— cr.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte 4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.		
Pentru Romani'a si strainetate pe anu . . .	2 „ 50 „			
„ „ „ 1/2 anu . . .	7 „ — „			
„ „ „ 1/2 „ 3 „ 50 „				

In caus'a infiintari Episcopiei ortodocse romane in Temisiora.

Cu literele Escelentiei Sala Mironu Bomanulu Archiepiscopu si Metropolitu din 2. Sept. a. c. vedemu Congresulu bisericeii nóstre convocat la Sibiiu pe 1. Octobree a. c. Terminulu acest'a cu mare doru ilu esceptamu, pentru cà dela acestu Congresu se ascépta deslegarea multoru afaceri momentóse si de mare interesu pentru biseric'a nóstra. Intre cele momentóse numeru si cestiunea „reinfiiintari Episcopiei romane din Timisiora“ — de unde in interesulu causei aflu de necesariu chiar acu in presér'a Congresului — a aduce la publicitate „Memorandulu“ substernutu in acestu meritu mar. Congresu; cu atátu mai vertosu, càci deoparte fiindu acestu actu istoricu, — pre toti ii intereséza — ér de alta parte pentru ca deputatii congresuali, membri Consistoriului metropolitanu, se aiba cunoscentia, ér la desbatere se-lu póta avé inaintea loru in totu cuprinsulu seu. Memorandulu suna astfelu:

Cumca in Timisiora, nainte de descalecarea Serbiloru, carea s'a intemplatu la anulu 1690 au existatu episcopi independinti de patriarchulu din Ipecu, este lucru firescu, càci regimulu turcescu pana ce au stepanitu preste tienuturile timisiene, adeca pana in anulu 1716 n'au pututu concede serbiloru carii erau in continuu resbelu cu turecii, vre o comunicare a serbiloru resbeli cu crestiniu romani din tienuturile timisiene, si asie romanii timisiani au trebuitu se aiba Episcopu independinte de patriarchulu Ipecului.

De dupa cartea: „Monografie der königl. Freistadt Temesvár“, edata de fostulu primariu alu Timisiorii Ioan Preyer, se aflá in Timisiora unu episcopu independinte de serbi, Ioanichiu Vladisavlieviciu, carele in societate cu judele cetatenescu, Nicolau Munteanulu, éra se fie vîp-tim'a barbarieloru turcesci, fiind cà simpatisau cu ostile crestine — care tieneau cetatea Timisiorii in asediu in anulu 1716.

Coloniile serbe venindu la anulu 1690 in par-

tile austriace, nu s'au asediatu delocu in tienuturile banatice, ci trecandu Muresiulu, d'abia in anulu 1695 a asediatu de Episcopu in Ienopolea pre cutare Diacovicu, acaruia diecesa se estindea numai pana la tiermurile Muresiului.

Dar de si n'ar fi existatu in Timisiora episcopie romana, acuma din caus'a nationalitatii, ar trebui intemeiata atare episcopie, càci altmintrea ne avendu romanii vadia si respectu in aceste tienuturi, ar picá victima serbiloru, carii si prin infiintarea scólei de fete in Fabricu, tare a desnacionalisatu pre romanii de acolo.

Necesitatea reinfiiintari episcopiei romane in Timisiora a recunoscutu-o si insusi Congresulu nostru in anulu 1870 la §. 105. a concludeloru sale, si numai atáta a reflectatu, ca se se eruedie, cà încátu vomu puté concurge cu medilóce banesci pentru de a sustienea Dieces'a noua. Necesitatea acést'a au recunoscutu-o si insusi fericitul Archiepiscopu si Metropolitu, marele Andreiu Baronu de Siagun'a candu a testatu in favórea infiiintendei Episcopii 25,000 fl., carii acumu — din audiu, s'au urcatu la 40,000 fl.

Cu privire dara la medilócele banesci are onóre acestu comitetu conferentialu — pe badi'a conclusului adusu de adunanti'a nationala romana tienuta in Timisiora la $\frac{28. \text{Ianniu}}{16. \text{Iuliu}}$ 1876 Nr. 3 punct VII. la care conclusu a datu consentimentulu nunumai locuitorii din protopresbiteratele Timisiorii, a B.-Comlosiului, Lipovei si Hasiasiului, ci si cei din protopresbiteratele: Zsebelului, Ciacovei si a Fagetului; dar de buna seama ar consenti si cei din protopresbiteratul Panciovei — a reflectá pe bas'a aci sub in copie alaturatului protocolu a conferintei nationale mai susu amintite, ca comitetu esecutivu a aceleiasi adunari urmatorele:

1. Sidocsi'a si Conventi'a episcopala, in protopresbiteratele Timisiorii, B.-Comlosiului, Lipovei si a Hasiasiului se urca pana la vreo 4000 fl. anuali.

2. De si venitele dela sesiunile parochieloru

reduse, au a fi întrebuintate spre ajutorarea preotilor, totusi de asta data — pana la timpuri mai favoritoare — se-ar putea întorce în folosul reinfiintei episcopii. Atari sessiuni de asta data se afla în protopresbiteratul Timisiorii în nuneru de 9. ér cu timpu se-ar urcá pana peste 30, si asia venitele dela aceste sessiuni sunt considerabile.

3. Interesele de dupa lasamentulu fericitului Archiepiscopu Siaguna — care acumu s'a urcatu pana la 40,000 fl. ar face a 8% anuali 3280 fl.

4. Din subventiunea ce o da statulu preotimei serace, ce pica pe 4 protopresviterate anesate diecesei Aradane, érase vre o câteva mii anuali.

5. Dela fondatiunile comune a diecesei Aradu si Caransiebesiane, ér ar picá vre o câteva mii anuali în favorea episcopiei romane din Timisióra.

6. Tacsá dela fiecare cununie câte 50 cr. ér se póte urcá pana la vre-o mie anuala.

7. Arunculu de 1 cr. de dupa unu sufletu, inca se póte urcá la o suma considerabila.

8. Venitulul tasului II si III care numai in protopresviteratul Timisiorii se urca in ani mai favoritori peste 200 fl. éra dau unu contingentu.

Dar mai multu de tóte se ascépta dela zelulu nationalu; vedienduse mangaiati, cá au capatatu in mediloculu seu unu Archipastoriu nationalu — vor contribui romanii Timisiani in ani fructiferi sume insemnate.

Cu durere trebuie se amintésca acestu comitetu, cá de si Dieces'a Timisiórii pana la anulu 1865 au fostu in privintia sufleteloru, cea mai mare, si cea mai avuta in tóta Ungaria, totusi fora întrebarea nóstra — „de nobis sine nobis“ fuseramu inprastiatu in turme, in cea Aradana, Caransiebesiana si cea Serba, si nu pentru dragulu si folosulu nostru, ci din interese private.

Din tóte aceste motive dara ne rugamu in numele susu amintitei conferintie nationale romane, ca maritulul Congresu se binevoiésca a enuntia reinfiintiarea episcopiei romane din Timisióra, si apoi numai decátu se se infintiedie si unu consistoriu separatu totu in Timisióra, cáci numai in acestu modu se póte salvá vadi'a si interesele bisericeii nóstre nationale in aceste tienuturi.

Timisióra, 10. octobru 1877.

Ai maritulul Congresu nationalu

In numele comitetului:

Meletiu Dreghiciu m. p.,

Protopr. Timisiórii ca presidente ad hoc.

Suetoniu Petroviciu m. p.,

parochu si ases. consistorialu in Checia romana, Notariu ad hoc.

Predica la duminec'a XIX.

(Despre iubirea inimiciloru.)

Iubiti pre neamicii vostri, binecuvantati pre cei ce ve blasfemati; faceti bine celoru ce ve urescu. Mat. V. 44.

Par' cá vedu cum ve tulburati in inimile vóstre L. A. la audiulu acestoru cuvinte, neindatinat intre

voi. Nu ve tulburati inasa, ci mai vertosu ve umiliti, pentru cá nu sunt cuvintele mele, sunt cuvinte dumnedieesci! cuvintele prea dulcelui nostru Iisus! Priviti-lu pre acest'a, cum vetesce elu chiar de pe crucea pe care stá restignitu, ca de pe unu amvonu cu ranele sale, ca cu atátea limbi, legea omórei, ruganduse pentru inimicii sei: „Parinte ierta-le loru“! si astadi ve dice in santa evangelia: „Iubiti pre vrasmasii vostri.“ Eu credeamu ca ómenii se cada cu o santa cuceria la piciórele lui se se-i sarute man'a carea li intindea tablele legii raiului. Insa vai! me infioru candu ii vedu inchinanduse idolului, care i apasa cu legile urei si a resbunarei, dicandu-le: „uriti pre inimicii vostri“ Si acestu idolu alu ambitiunei desierte care domnesce spre batjocor'a lui Iisusu celu restignitu, dictandu nisce legi atátu de barbare, privesce cu trufia la multi-me de ómeni, cari i-se inchina si cadu la piciórele lui cu hotarirea cá in chipu de isbanda vor uri pana la mórte pe totu omulu care ii vatema prei ei. Cine dar me póte retiené pre mine, case nu urmezu esemplulu lui Moise, care venindu cu tablele legeri de pe muntele santu si vediendu poporulu orbitu adorandu vitielulu de aur, rugatu pre Ddieu se trimita fulgere din ceriu preste ei, si isbindu la pementu tablele legeri, pentru spaimentarea perjuriloru a nimicitu cu focu idolulu, altariulu si jert'fa loru. Cine me póte retiené, ca, vediendu acésta batjocura asupra dumnedieului meu, se nu me intorecu catra Mantuitoriulu meu, strigandu: „Dómne trimite sageti si fulgere asupra loru, nu legi, daca voiesci se ne cucerimu tie.“ Mi-ar placé se isbescu la pamentu acésta evangelia, care vi se vestesce in totu decursulu anului si totusi nu-o respectati! O Dumnedieule! cu cátu ar fi mai bine daca dis'a evangeliiei: „iubiti pre vrasmasii vostri“ ar fi acoperita cu mai multe sigele decátu cartea apocaliptica a santului Ioanu, si pusa la o parte ca crestini se nu vorbésca nici candu de ea! Tu demandi se vestimu legea acést'a in totu anulu, ér crestini nostri o ieu in risu si batjocura. Ci eu ascultu cuvintele lui Christosu care mi-dice: „Spune-li, cá eu demandu.“ „Éra eu dicu voue: iubiti pre vrasmasii vostri.“ (Mat. V. 44.) E bine Dumnedieule! Insa idolulu ambitiunei le dice din contra: „Uriti pe inimicii vostri“ si ei mai bucuru asculta de acest'a decátu cuvintele tale. — Spune-li dar se iee esemplu dela mine; spune cá de vor iertá ei, si cu voiu iertá loru. „De veti iertá ómeniloru gresielele loru, va iertá si voue parintele vostru celu cerescu. (Mat. IV. 14.) Acést'a in adeveru e mare promisiune, inasa ei pueinu cugeta eu ea. — Amenintia-ii dar cu mâni'a mea: „Judecata fora de mila va ave celu ce nu face mila“ (Iac. II. 13.) Grea pedépsa e acést'a, inasa ei nu o ieu in socotintia. — Pentru ce atátea obiecțiuni? Supune-te si mergi de le spune: „Éra eu ve dicu voue: iubiti pre vrasmasii vostri.“ Me supunu vocei tale Ddieule, si daca eu nu voiu frange tablele legii ca si Moise in zelulu seu celu

mare, barem voi I. A. loviti, cum a lovitii Moise pétr'a, loviti inim'a vóstra impetrata ca stenc'a de ura si mánia. Si ca mai securu se-o nimeriti voi cuventá despre: „Éra eu ve dicu voue iubiti pe vrasmasii vostri. Fiti cu atentiune.

Inainte de a incepe, vi descoperu unu secretu alu inimei mele si ve ceru sfatulu. Unu omu seracu, cu o purtare morala rea, mi-a facutu o mare insulta, fora ca eu se-i fiu gresitu candu-va, câtu de pucinu macar. Elu intru atâta m'a persecutatu, câtu a panditu si la viet'i'a mea, a latitu pretutindenea celea mai spurecate calomnii despre mine. In fine, vi declaru n'am potutu suferi mai departe, si m'am hotaritu se cereu satisfacere pentru injuri'a ce mi-a facutu. Cugetám, voi lapadá acestu vestmentu sacru de pe mine pe unu timpu si voi prinde pre asasinulu, ca se spalú pat'a de pe onórea mea in sangele lui. Acuma ce sfatu mi-dati? „O! ce vorbesci parinte? Unu preotu se se resbune intr'unu modu — sangerosu si scandalosu? Acést'a e predic'a ce vrei se ni-o tienti despre iertare?“ Nu ve aratati asia zelosi si pietosi. Sum preotu! Cetiti canónele si daca va fi macar numai unulu intre ele care se me deoblige ca se iertu pe neamiculu meu, mi-plecu capulu, si eu ilu iertu. Ér daca nu se afla nici unu canonu pentru ce se fiu asia pucinu consciintiosu? Si eu, sum omu ca voi, si pe mine me revolta aceelasi simtieminte ca si pre voi. — „Asia e parinte! Insa legea d'a iertá este scrisa in evangeliá!“ — In evangeliá? Si acést'a mi-o spuneti cu atâta franchetia? Insa catra cine vorbesce evangeli'a? Numai mie séu si voue. Numai preotiloru séu tuturoru crestiniloru? Daca evangeli'a vorbesce si demanda la toti iertarea, pentru ce se ascultu numai eu, candu voi ve opuneti cu cerbicia si nu voiti a iertá pe cei ce gresiescu voue? Nu-mi spuneti cá vi este greu implinirea acestei demantatiuni. Eu credu si nici nu ve contradicu. Insumi recunoscú cá este o demantatiune prea grea. Pentrucá sciu bine, abia ce ne atinge cineva, inim'a nóstra se revolta de locu si totu sangele vine in ferbere. Totusi ce e de facutu? Unde sunteti voi sermane mame! a-caroru filii iubiti au cadiutu de man'a asasina? Unde sunteti voi orfani! acaroru parinti au cadiutu victim'a facatoriloru de rele, pre candu ei erau spriginulu vostru? Unde sunteti voi cari dela inimicii vostri ati suferitu insulta in onórea si pierderi amare in averea vóstra. prin cuventu séu fapte, in ascunsu séu in publicu? Ascultati ce vi spunu. Ve compatimescu din inima, nu ve lingusiescu, nu tainuescu nimicu, ve marturisescu sinceru, cá aveti se beti o medicina amara; aveti se inotati in contra valuriloru lumei si a pasiuniloru, cari striga resbunare; aveti se depuneti simtiemintele vóstre revoltatóre la piciórele crucificatului nostru mantuitoriu, si se iertati omului, care de multe-ori calca juramentulu, e tradatoriú, unu reufacatoriu, si care mai apoi se va laudá si va abusá de iertarea dobandita. Dar ce se ve dicu? Aceea ce si voi mi-ati disu mie. Daca voiti a-vé mantuí, negresitu, trebuie se-o faceti,

trebuie se iertati; si pentru ce? Pentrucá evangeli'a demanda; pentrucá Ddieu voiesce si ve indetorezá: „Éra eu ve dicu: iubiti pre vrasmasii vostri“.

Si voi clatinati din capu la acésta demantare? Cugetati insa cine e celu ce ve demanda? Preaintie-leptulu Ddieu, care nu insiéla nici póte fi insielatu, celu mai mare binefacatoriu alu vostru, celu mai puternicu imperatu si domnu alu vostru. Eu sum, asia dice prea puterniculu Ddieu, care demandu! Eu sum urditoriulu naturei si a gratiei, creatoriulu preaminu-natu alu universului. Eu atotu sciutoriulu vi dau acésta lege, eu eternulu si prea puterniculu pretindu se-o impliniti: „Eu ve dicu voue.“ Unde esti resbunatoriule? Pleca-ti capulu, pentrucá daca insusi Ddieu graiesce, elu pretinde se-lu asculte inca si vulcanii si se-si inabusiésca flacar'a lorú amenintiatóre; pretinde ca nori se-se risipésca, sórele se se intunece. Demanda spiriteloru rele, si aceste tremura. Numai tu cutezi se te opui legéi divine? Si cine esti tu neputintiosule, care nu voiesci a iertá deaprópelui ei neincetatu nutresci resbunarea in inim'a ta? Cine esti tu? Unu vermuletii, care porti marc'a satanei pe frunte. Si tu cutezi se te revolti in contra lui Ddieu? Nu rosiesci, candu vedi cá tóte fapturile se supunu creatoriului lorú, numai tu te opui lui? Ventururile, apele, animalele, care la cea mai mica admonitiune atotu puternicului si-domolescu furi'a lorú, servescu ca totu atâtea obiectiuni, cari, cadu asupra inimei tale o resbunatoriule! care nu voiesci se pleci capulu teu superbu si a te umilí inaintea poruncei lui Ddieu. Minunatu lucrú! Am aflatu doue casuri in care Ddieu a graitu in tóta apasarea cuventului. Odata candu a disu duchului reu: „Taci si esi dintrensulu“ (Luca IV. 35) si alta data candu graiá ómeniloru: „Éra eu ve dicu voue: iubiti pe vrasmasii vostri.“ Si éta satan'a se supune, si omulu se nu se supuna? Ce contrastu! Ceriurile i-se supunu, sórele i-se supune, mare ilu asculta, demonii i-se supunu, si omulu se nu se supuna! O! omu resbunatoriu numai tu blastemi pre Ddieu si te revolti in contra lui?

„Pardonu!“ dice cutarele, „daca noi ómenii profani, nu ne supunemu la acésta porunca, o facemu, nu fora cauza.“ — Dar ce cauza ve póte absolvá dela legea lui Ddieu? Spuneti-mi resbunatoriloru causele, buerosu ve ascultu! „Nainte de tóte, acésta lege e impreunata cu greutati neinvincibile pentrucá se contrariéza cu legile naturei. Darulu, nu trebuie se restórne natur'a.“ — Dora pretindi ca se fiu amiculu neamicului meu, éra mie se-mi fiu neamicu? Cum se laudu eu pre celu ce me defaima? Cum se dau eu pane in celu ce da in mine cu pétra? Nu insémna acést'a a resturná tóta legea? Apoi, eu sum omu, traiescu in lume; potu eu se me opunu legiloru lumei? Nu va declará lumea de unu blastematu, pre celu ce nu va spalá petele de pe onórea sa in sangele neamicului seu?“ O! taci, te rogu, taci! pentrucá in adeveru, esti mai multu paganu decâtu

crestinu. Ai aratatu acést'a prin cuvintele si faptele tale, prin moral'a ta. Legea resbunarei e legea naturei? Ce lege naturala? Lege barbara, dupa carea se guvernéza hotentotii, si antropofagii, cari beau din capatin'a inamiciloru, ca se satisfacsa selbataci'a lor! Acésta e o lege animalica, insusirea tigriiloru, leiloru si a hieneloru etc. Acésta lege afurisita se-o preferimu facia cu legea lui Ddieu? Si ce e lumea care o face, si de carea te temi asia tare? Eu credu, cà daca odata pornesci dupa opiniunea lumiei, vei cercá parerile ómeniloru celoru mai intiepti si mai invetiati; si nu vei marginí lumea in doue séu trei capete nebune, magazinulu tuturoru reutatiloru si a pecatelor. Daca lucrulu sta asia, si tu intiepti sub lume omenii cei mai intiepti: cine scie daca inca si lumea va laudá ca o fapta eroica iertarea vetamariloru? Iuliu Cesare a plansu amaru, candu a intielesu de sinuciderea lui Cato, pentrucá pierdu-se ocaziunea de alu fi pototu iertá; asia e, dicea elu, m'a despoiatu de cea mai stralucita victorie. Adrianu, candu fu alesu de imperatu, dise celui mai mare inamicu alu seu: „Nu te teme mai multu, pentru cà acuma sum imperatu.“ Spuneti-mi s'au dejositu acesti barbati luminati pentru cà au iertatu pre inimicii lor? Se lasamu insa esemplele profane. Óre S. Vasiliu, S. Grigoriu, S. Ioanu gura de aur si altii s'au dejositu ei pentrucá au resplatitu cu bine inamiciloru lor? Ce diceti la acestea? Dóra aceea, cà sub lume intiepteti ómenii de rendu? Insa, dupa priceperea acestor'a ómenii mari toti sunt despretiuti? Daca acést'a e asia, nu potu se nu es clamu: fii laudata intinatiune! Unde veti intimpiná onórea, care se-se póta asemená cu o batjocura asia mare? Urméza numai legile tale o lume órba; spala-ti manile in sangele neamiculuiu teu si privesce de onóre ceea ce inaintea lui Ddieu este monstruositate; eu insa voiu se fiu dejositu cu urmatorii Iisusului meu.

Insa nu acést'a ranesce inim'a mea; pe mine me supera mai vertosu cà voi nu vedeti dejosire in alte lucruri, numai in lucrurile, ce vi le demanda fiulu lui Ddieu. Voiu se ve convingu. Spuneti resbunatoriloru! daca unu domnu mare v'ar chiamá la sine si vi-ar dice: „Iertati pentru voi'a mea pre unulu séu pe altulu; daca nu, veti patí-o.“ Óre nu ii-ati iertá? — Negresitu! Si daca inamiculu vostru ve-ar imbiá cu o suta de galbini, ca se-lu iertati pentru vetamare, óre nu l'ati iertá? „Ba da.“ — Asiadara din temerea catra domnii mari séu pentru vre-unu castigu, voi sunteti gata a iertá pe inamicu éra pentru voi'a lui Ddieu nu voiti a-lu iertá. Astfelu iertarea in sine nu e rusine, numai pentru voi'a lui Ddieu este rusine a iertá, séu pentru cà elu demanda se iertamu. Ce reutate! Nu voiti a ve pocái dicandu cà a iertá pe deaprópele este numai desonorarea si nu voi'a lui Ddieu; pentru cà a iertá pe deaprópele pentru voi'a lui, insémna a-lu iubi; precum a iertá pentru voi'a lui Ddieu insémna a iubi pre Ddieu; deunde urméza cà daca

e lucru dejositoriu si de desonóre a iubi si a iertá pe deaprópele, togmai asia lucru dejositoriu este a iubi pre Ddieu si a iertá pe deaprópele pentru voi'a lui. Astfelu moral'a cea mai sublima ar fi cea mai mare infamia! Ce diceti resbunatoriloru? Veti suferí ca pasiunile vóstre se ve traga in pericolulu d'a injurá pre Ddieu, crediendu cà a iubi pre Ddieu este lucru dejositoriu? O! voi munti, pentru ce nu ve cutremurati de durere! O! Iisuse, ce faci pe cruce? Tu cu lacrimi, lacrimi de sange rogi pre Parintele eternu ca se ierte genulu omenescu; ba si tu ierti pe cei ce te-au insultatu pre tine pentru voi'a parintelui teu cerescu. O in ce ratacire mare esti! Nu-o face acést'a Iisuse alu meu! nu-o face; pogora-te de pe cruce; a iertá nu-e lucru demnu de tine; pentru cà iertarea este lucru dejositoriu pentru ómeni, cu câtu mai vertosu trebue se fia dejositoriu pentru Ddieu. Daca e asia Ddieulu meu! trimite fulgere, sageti si pedepse asupra inimiloru impetrite, nu iertarea si cuvinte de pace? Pentru ce se te dejosesci pentru ei? Mai bine ii-aranca in infernulu celu mai afundu. Vai de voi resbunatoriloru, daca Ddieu ar lucrá dupa principiile vóstre, vai de voi! pentru cà ceriulu nici candu nu s'ar deschide voue, nici candu iertare nu-ati dobandí.

Daca insa credeti, cà e lucru infioratoriu a nu iertá pentru voi'a lui Ddieu, fiindu cà elu demanda, pentruce nu iertati deaprópelui vostru? Spuneti-mi ce reutate aflati voi in a iertá pentru voi'a lui Ddieu? Dóra elu nu ve sciu remunerá, ca si unu principe séu altu potentatu, pentru acarui voie iertati fora indoiala? Cugetati cà Christosu, celu restiguitu pre cruce, nu e in stare se ve remunere? O voi orbi si fora de minte, ce remunerare mai mare se ve promita mantuatoriulu, decátu cà veti fi fii lui Ddieu? „Iubiti pe vrasmasii vostri, ca se fiti fii parintelui vostru celu din ceriuri.“ (Mat. V. 45.) Ve póte inaltí mai tare, decatu asiediendu-ve in tronulu seu propriu, pentru cà veti iertá gresitiloru vostri? „Aceste tóte sunt adeverate si bune; dar lumea nu va tacé. Ce vor dice ómenii daca voiu iertá?“ Ce vor dice? Angerii te vor mari pana la ceriuri; ómenii intiepti vor laudá fapt'a ta morala; cei ce traiescu in reutati, dica ce vor voi. O blaste-mata frica omenésca, càta dauna causezi sufletelor! Priviti insa colo pe munte la fiulu iubit; elu nevino-vatu ca mielulu, cu manile legate jace pe unu lemnu asteptandu in totu momentulu lovitur'a palosiului ca se-i despice capulu de corpu! Priviti, acél'a e Isacu, fiulu lui Avramu, pre care Ddieu l'a cerutu jerta, si parintelu seu este silitu se inplinésca oficiulu tristu de sacrificatoriulu fiului seu! Sermane copilu pentru ce nu pronuci câteva cuvinte de aperature? O singura privire ar moíá inim'a parintelui teu! Nefericitu copilu! tu esci nevinovatu si totusi liniscitu. Cine te-a condamnatu la acésta pedépsa crudela? — Porunc'a lui Ddieu! Ddieu poruncesce, si copilulu nu-i pasa de viétia, parintelui nu-i pasa mai multu de onóre! Ce vor dice ómenii? — „Barbaria! a rosí palosiulu cu sangele fiului seu!“ — Lasa dica. Ddieu

a demandatu. Vor dice: „Avramu n'a fostu omu, ci fieră selbatică.“ Lasa dica. Ddieu a demandatu. Scandalizeze lumea, nu-mi pasa. Asia dicea Avramu, asia trebuie se dica totu insulu pre care-lu animéza credință. Fia porunc'a d'a iertă câtu de grea, câtu de contrarie inclinatiei năstre, revoltese lumea, natur'a, mintea, ea este porunc'a lui Ddieu, insusi Ddieu poruncese. „Daca ne provoca porunc'a ddieéscă, dice s. Augustinu, noi trebuie se ascultamu.“ Ce ințelesu au dara obiectiunile aceste: „Ce vor dice ómenii?“ Dica ce vor voi. „Insa mi-pierdu numele celu bunu!“ Lasa piara! „Dar me cuprinde rusinea!“ Lasa cuprindia-te. Credi că pentru iubirea si ascultarea de Ddieu nu trebuie se suferi pucina neplacere? Plecati-ve dar inaintea puterei lui Ddieu, faceti promisiune firma că veti iertă din inima, pre toti căti v'au insultatu pre voi, tremure natur'a revoltanta, murmure pasiunile neinfrenate, trebuie se ve supuneti, Dumnedieu vi demanda. „Dicu voue: iubiti pe vrasmasii vostri.“

Porunc'a lui Ddieu, in adeveru, are multa putere pentru a moiá inim'a impetrata de ura. Dar fiinducă ea se cuprinde numai in cuvinte, nu pôte desvoltá atăta putere căta asteptamu. Speru in sa că daca voiu insoci cuvintele de fapte, porunc'a cu esemplu, atunci si cea mai impetrata inima inea se va moiá. „Sciu, dice s. Augustinu, că nu sunteti asia straini de evangelia, ca se nu sciti cu căta amóre s'a rugatu mantuatoriulu nostru pentru cei ce-lu restigneau candu si-a datu resuflarea din urma pe cruce.“ Ignorati dara resbunatoriloru esemplulu acest'a daca poteti. Séu veti dice, că esemplulu acest'a s'a vedintu numai odata pe Golgota? Dar cine este celu ce la marturisirea pecatelor, te ierta, candu preotulu dice cuvintele: „Eu te deslegu pre tine?“ Nu e acelasi mantuatoriu, care a iertatu ucigatoriloru sei? Dora voue numai odata vi-a iertatu? Decâteori sangele lui celu scumpu a servitu de bai'a in carea v'ati curatitu de intinatiunea pecatelor văstre? Asiadara Ddieu ierta vetemariile si insultele cele mai grele, si voi pe cari abia pôte odata v'a vetematu cineva, se nu iertati? Nu sciti că: „De veti iertă ómeniloru peccatele lor, va iertă si voue parintele vostru celu cerescu.“ (Mat. VI. 14.) O! iubiti-ve ca frati unii pre altii, iubiti, iubiti pe vrasmasii vostri, căci toti suntemu rescumperati cu scumpu sangele lui Christosu. Promiteti că veti traí in pace cu deaprópele vostru, căci pentru restabilirea pazei intre ómeni a venit in lume Fiulu lui Ddieu, pentru pazea ómeniloru a datu elu demandarea: iubiti pre vrasmasii vostri, binecuventati pre cei ce ve blastema, faceti bine celoru ce ve urescu. Amin!

(sp.)

Reforme in invetiamentulu publicu in Romania.

Sórtea corpului profesorulu.

Multi se intréba: pentru ce toti tinerii invetiati, in locu de a indreptá activitatea lor spre invetiamentu, intra in magistratura, séu se facu advocati, medici, ingeniari, etc?

Tinerii fugu de invetiamentu pentru că ori unde si potu face o cariera, dar in invetiamentu, nu.

Magistratululu din suplininte devine procuroru, si apoi trece judecatoru si presiedinte de sectiuni. Dupa cat-va timpu trece la Curtea de apelu si in sfirsitu ajunge la Curtea de casatiune, postu inaltu, bine retribuitu unde omulu onoratu de toti geseste dreapta respłata a unei vietu de probitate si de munca.

Advocatulu si mediculu, printr'o munca neobosita, printr'o sciintia recunoscuta, prin activitatea si onorabilitatea lor, si-vedu clientela imultindu-se si ajungu in fine la o stare sociala care respłateste silintiele lor.

Ingeniarulu intra in corpulu ingeniariiloru de poduri si siosele cu o leafa mica, in adeveru, dar care se mareste cand ajunge, dupa siase luni, unu anu ori doui, intr'o categoric superiora. Elu devine ingeniaru de clas. II, si apoi de clas. I, etc.

Functionarululu chiar are perspectiva d'a inaintá. Copistulu devine arhivaru, achivarulu ajunge treptatu siefu de biurou si apoi siefu de diviziune.

Soldatulu, cum dice Francezulu, „*a son bâton de maréchal dans sa giberne.*“ Treptatu devine caporalulu si suie scar'a ierarsica intréga pana la gradele superioare ale armatei.

Singuru profesorulu se vede inchisu intr'unu orizontu marginitu din tóte partile.

Invetiatorulu primaru remane pe catedr'a sa cu acela-si salariu, si fericitu daca nu i se scade din leaf'a ce a avutu la inceputu. N'are nici o sperantia de inaintare. Soldatu obscuru, nu pôte ajunge chiar caporalulu in nobil'a armata a invetiamentului.

Profesorulu de gimnasiu séu de liceu remane vrendu ne-vrendu acolo unde a ajunsu prin concursu.

In zadar muncese, se devotéza, betraneti'a ilu gaseste in acelasi locu, cu aceasi leafa, privindu, indaratulu lui si intrebandu-se daca nu erá mai bine se fi apucatu ori care alta cariera.

Profesorulu de facultate nu e mai fericitu, afara de cei cari sunt profesori amatori.

Multu se cere de la profesori si putinu li se da. Si cu tóte acestea sunt ómeni cari se mira: cum se pôte ca acésta meserie se fie atatu de putinu cautata? Lasati se mai tréca căti-va ani si veti vedea catu se va micșorá numerulu tineriloru cu talentu, cari vor imbratisiá acésta cariera ce conduce dreptu la miserie.

Ar fi in sa lesne d'a pune profesoratululu p'aceasi tréptata ca cele-lalte cariere: d'a creá pentru invetiatorii primari, secundari séu superiori o inaintare pe locu potrivita cu timpulu lor de serviciu, cu capacitatea lor recunoscuta, cu lucrarile si cu staruint'a lor.

Fie-care intrandu in cariera dascaléscă, ar avea unu viitoru inaintea lui, si s'ar sili ca se ajunga catu se pôte mai iute la gradulu celu mai inaltu. Acést'a ar creá unu curinte de emulatiune intre profesori, care ar ridicá repede nivelulu invetiamentului, ce merge descrescendu. Cei lenesi, cei lipsiti de zel, de vocatiune, ar stá mai multi ani in categori'a primitiva, ba chiar tot-de-a-una. Dar nu s'ar putea plange in contra nimenui, căci ei singuri ar fi vinovati daca drumulu li se inchide inainte-le.

Urmandu ast-felu, meseri'a de dascalu atatu de cadiuta asta-di, se va chimbá intr'o cariera ca tóte cele-lalte, in care omulu va putea nu numai se-si castige panaea de tóte dilele, dar se-si asigure o viétia independinte.

Ganditus'a cine-va catu de trista, catu de umila, e positiunea unui omu care are o leafa de la 150—250 lei noi pe luna (si vorbescu de prefesori de licee) si cari au copii? Ganditus'a că acestu omu, care-si da sufletulu. mintea, totulu, ca se faca din copii nostri cetatieni buni, invetiati si onesti, n'are tot-d'a-una cu ce se-si hranéscă copii? Ni se va spune că legea prevede o gradare dupa 12 ani. Recunoscemu că Camer'a actuala, impreuna cu guvernulu, au facutu cea ce au statu in putintia pentru a im-

sunatati sorta profesorilor; dar, in sesiunea din urma, s'a vedutu catu de ilusorie, catu de nesigura chiar, e acésta gradare, supusa la tóte intemplanle politice si budgetare. Éca, pentru mai multe lamuriri, ideea noastra formulata intr'unu felu de proiectu:

1. Profesorii vor avea dreptu la pensiune dupa siasepre-diece ani de munca neintrerupta.

2. Profesorii din fie-care trépta a invetiamentului, primaru, secundaru si superioru, vor fi despartiti in patru categorii de cate patru ani fie-care, ast-felu in catu, intrati de la numirea lor in categoria IV-a se se afle dupa douispre-diece ani in categoria I-a, remanendu insa in aceea-si trépta a invetiamentului.

3. Profesorulu. care se va deosebi prin lucrarile sale va putea trece mai repede dintr'o catagorie intr'alta.

4. Professorulu care va dá probe de negligntia va putea fi tinutu mai multi ani in aceea-si catigorie.

5. Inaintarile si mantinerile pe locu nu se vor putea pronuntia de cât de consiliulu permanentu, in bas'a raportulu prezentatu de o comisiune aleasa in fie-care anu de corpulu profesoralu.

6. Profesorii vor priimi o pensiune potrivita cu categori'a in care se aflau cand au esitu din serviciu.

7. In categoria III-a, profesorele va priimi leaf'a din categoria IV-a, adausa cu 33 la suta.

8. In categoria II, leafa va fi cea din categoria IV-a, adausa insa cu 66 la suta.

9. In categoria I-a, va avea leafa din categoria IV-a indoita.

„Romanul“, diaru vechiu si forte importantu, fie prin scriele sale alese, fie prin personagele inalte ce figuréza printre colaboratcrii sei, este initiatorulu acestor idei de reforme in invetiamentulu publicu. Noi nu facemu de câtu a le transmite colegilor nostri si ai rugá se le discute si se se pronuntie asupra lor. De le gasescu bune, se le sustie prin tóte mijlócele legale; de nu, se ne spuna unde si ce felu ar trébuí modificate, cáci numai dintro discutie matura si lunga póte esi ceva durabilu, si solidu. *Invetiatoriulu.*

D i v e r s e .

† **Necrologu.** Hermina Ratiu maritata P. Desseanu, Corneliu Ratiu, Irina Ratiu maritata Milovanu, Terentiu Ratiu, Liviu Ratiu si Paulina Ratiu, Ioane P. Desseanu, Pavelu Milovanu si Constantinu P. Aiudanu cu profunda durére aducu la cunoscintia, cá iubitulu lor tata respective soeru Ioan u Ratiu, protopresbiterulu romanu greco-orientalu alu tractulu Aradanu, in alu 60-lea anu alu etatii si in alu 34-lea anu alu functiunei sale de protopresbiteru, in 21. Septembrie/3. Octombrie 1878. in Cuvinu a repausatu in Domnulu. Osamintele repausatulu se voru asedia la odihna eterna dupa ritulu orientale in Cuvinu la 23. Septembrie/5. Octombrie a. c. la 10 óre nainte de médiadi. — Fie'i tierin'a usiora si memoria binecuvantata! Aradu in 21. Septembrie/3. Octombrie 1878.

== **Boal'a telegrafica.** Doctorulu Onimus a chiamatu, inca din martie 1875, luarea aminte a societatiei de Biologia (din Paris) asupra unei forme de spasmosu specialu impiegatiloru telegrafisti, provenindu din firea indeletnicirii lor, si pe care ei insii l'au botezatu cu numele de: „boal'a telegrafica“. Acésta boala coincide mai alesu cu intrebuintiarea aparatulu Morse si pricineste óre-care greutate in coordinarea miscariloru prin cari se producu pe randu puncturile si trasaturile. Centrurile nervóse jóca unu mare rolu la acestu spasmosu si d. Onimus declara cá „nu numai prea dés'a repetitiune a acelorasi miscari este care produce acelu spasmos, dar chiar gradulu mai micu séu mai mare de iritabilitate.“ Totu astfelu se intempla barbatiloru cari scriu multu, celoru ce canta din víora, s. c. a. Unu impiegatu telegrafistu, transmite séu primesce pe randu, in ter-

menu de mijlocu, aprópe 7000 semne pe ceasu, séu 49,000 semne pe di, durat'a servitiului fiindu socotita pe 7 ceasuri. Acésta lucrare aduce nu numai contractiunea (sgarcirea) muschiuriloru ci inca o mare obosire produsa prin incordarea mintiei. Acésta obosire se arata mai antaiu prin unu simtiementu cu totulu specialu de constrictiune (stringere) la ceafa, si acestu fenomenu dovedeste totd'auna unu excesu de lucrare a creeriloru. Indata ce impieegatii simtu acestu simptomu, ei ar trébuí se parasésca lucrarea, se iasa la aeru si se faca o preumblare. Dupa acestu antaiu simptomu vine *ametiala, turburarea vederei, lips'a de somnu, ipocanaria, slabitiunea fizica si morala, perderea memoriei* si in sfírsitu daca creerii urmeaza mai multi ani a fi obositi, póte surveni chiar si *nebulnia*. Cerintiele serviciulu telegraficu devinu din di in di mai mari. Ar trébuí a se organizá acestu serviciu astfelu incatu lucrarea se fie intrerupta prin momente de odihna pe câtu se póte mai dese, seu celu putin ca felinarile de lucrare se fie câtu se póte mai apropiate. Cáci ceea ce oboseste si toceste mai multu de câtu ori-ce creerii, este indeletnicirea neintrerupta cu aceea-si lucrare; si, din potrivita, nimicu nu odihnesce mai bine mintea obosita cu o lucrare intelectuala óresi care de câtu o alta lucrare deosebita.“

== **O descoperire archeologica in Galitia.** Sunt vre-o patru septemani de cand o tiananca, lucrandu la campu langa Mihalcov, pe Dnistru, a datu peste mai multe obiecte de aur, cupe, unu bastonu de comandantu, brosiuri cu capete de smeu si o corona. Doctorulu Praglovsci, cunoscutu prin cercetarile sale istorice si alti archeologi din Lemberg, au recunoscutu cá aceste ornamente au facutu parte din juvaerurile regale ale marelui Cyrus, care au muritu intr'o expeditiuna contra Masagetiloru pe la 529 inainte de Christos. In raportulu ce au facutu asupra acestoru obiecte, doctorulu Praglovsci, declara cá ori-cine va examiná amanuntele si stilulu acelora, si va compará in urma loculu in care au fostu aflate cu cele ce spunu istoricii greci asupra expeditiunei lui Cyrus contra Scitiloru, va impartasi parerea sa. Valórea launtrica a acestoru obiecte este de celu putinu 100,000 florini.

C o n c u r s e .

1—3.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci la scol'a de fete in *Checia-romana*, din lips'a competentiloru ne putenduse tienea alegerea de invetiatoriu in 14. Septemb re a. c. pe langa conditiunile publicate in acésta fóie sub Nr. 35. 36 si 37 se defige de terminu nou diu'a de **26 Octobrie a. c.** —

Checi'a Romana 20 Semptembre 1878.

In numele comitetulu parochialu.

Suetoniu Petroviciu, parochn. ases. Consestorialu.

1—3.

Pentru statiunea invetiatoresca din comun'a *Ticvanianu micu*, in Protopresbiteratulu Oravitiei Cottulu Carasiului, se escrie concursu pana in **28 Octomvrie a. c.** Emolumintele suntu. Salariu anuale 420 fl. v. a. Pentru conferintie si sricripturistica 10. fl. Pentru lemne din care are ase in caldi si scola 30 fl.; $\frac{1}{4}$ jugeru gradina pentru legumi; $\frac{1}{4}$ jugeru gradina afara de comuna; 1 jugeru pamentu aretoriu de clasa prima; cuartiruu liberu. Doritorii de a ocupá acestu postu au asi adresá recursele, instructe conformu statutulu organicu cu atestatele necesare, — comitetulu parochialu, si ale trimite D protopopu Jacobu Popoviciu. in Oravitia pana la terminulu prefíptu.

Ticvanianu micu in 15 septembre 1878.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu protopresbiteru tractualu.

1—3.

Prin acésta se escrie concursu pe parochi'a de clas'a II. in *Monosturu* provediuta cu emolumintele anuali de $\frac{3}{4}$ de sesie parochiala, cam vreo 60 chible de grâu, si diumetate din stola (câci $\frac{1}{4}$ parte de sesie, vreo 60 chible de grâu si diumetate din stola obvinu nefericitului preotu localu, carele au nebunitu) pana in **26. Octobree** a. c. candu se va tiené si alegerea. Pe parochia potu recurá aceia individi, carii sunt capaci a servi cultulu ddieescu si in limb'a slavéna (spre care scopu debue sè se supuna esaminarii nainte protopresviterului tractualu), carii au absolvatu celu putienu IV. clase gimnasiali, séu cursulu preparandialu si celu teologicu, si au depusu esamenulu de cualificatiune cu succesu bunu. — Recurentii sunt avisati pana atunci a se presentá in vreo duminéca séu serbatóre in biserica spre documentarea desteritatii loru in cele rituale.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Meletiu Dregheciu**, prot. Thimis.

2—3.

Nepotenduse depliní statiunea invetiatorésca dela scól'a gr. or. rom. din Comun'a *Valea mare Poganicu* in protopres. Jebelului Cottulu Carasiului ce s'a fostu publicatu in foi'a „Biserica si scola“ Nr. 17 din a. c. prin acésta se publica de nou concursu cu terminu pana la **finea lui Octobree** a. c.

Competintiele suntu: Unu salariu anualu de 260 fl. v. a.; Cuartiru liberu cu scola prunciloru acomodata; gradina de legumi si 2 jugere de livada de fenu; 8 orgii de lemne din care are a se incaldí si scol'a; unu beneficiu din partea D. proprietariu mare Georgiu Ioanovicu (odausulu salariului anuale) de 40 fl.

Doritorii de a ocupá postulu susnumitu suntu rogati a-si asterne recursele loru conformu statutului organicu D. protopres. Alesandru Ioanovicu in Jebelu.

Valea mare in $\frac{4}{16}$ Septembrie 1878.**Georgiu Ioanovicu.**

presied. com. paroc.

In contielegere cu protopresbiteru tractualu.

1—3.

Pentru parochi'a vacanta din *Sinitea* se escrie concursu, cu terminu de alegere pe Duminéca din **15. Octobree** st. v. a. c.

Emolumintele suntu: Una sessie de pamentu estravilanu, birulu dela 170. de case câte o mesura de bucate, diumetate grâu diumetate cucurudiu, si stolele indatinate. — Din acestea emoluminte, intrunu anu de dile, diumetate cadu in folosintia orfanei reposatului preotu. —

Recurentii au de asi trimitte recursele la Domnulu protopresbiteru alu Chisineului Petru Chirilésu in Kétegyháza, adresate comitetului parochialu subscrisu, si provediute cu testimoni: cà suntu absoluti Clerici cu esamenu de cualificatiune, — avendu in vreo Duminéca séu serbatóre a se presentá la biserica dia Sinitea inca nainte de alegere, ca se-ii cunósca poporulu. — Cei cu 8. Clase gimnasiali si testimoni de maturitate voru fi preferiti. —

Sinitea 14. Septembrie 1878.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine **Petru Chirilésu**, protopresbiteru.

1—3.

Pentru parochi'a si pentru statiunea invetiatorésca din *Hodisiu* in protopresbiteratul si inspectoratul Buteniloru — se escrie concursu pana la **14/26 Octobree** a. c. in carea dia voru fi si alegerele.

Venitele parochiei suntu: folosirea unei sessiuni de pamentu, biru si stole dela 130 case, cuartiru liberu si gradina de legumi.

Éra salariulu invetiatorescu este: 200 fl. in bani, 10 sinice de bucate, 10 orgii de lemne, cuartiru si gradina de legumi.

Recurentii sub durat'a concursului se se presinte vr'odata in biserica si recursele instruite cu documentele necesarie le voru substerne subscrisului comitetu parochiale pe calea oficiului protopresbiterale.

Hodisiu 14 Septembrie 1878.

Comitetulu parochialu.

In cont. cu mine **Constantin Gurbanu**, prot. si inspect. cerc. de scóle.

1—3.

Pentru ocuparea vacantei statiuni invetiatoresci din *Madrijesci* in inspectoratul Buteniloru, cu salariu anuale de 100 fl. 10 stengini de lemne, 10 sinice de bucate, 2. mesuri de fasóle, 80 portiuni de fênu si cuartiru liberu cu gradina de legumi, — prin acésta se escrie concursu pana la **8/20 Octobree**, in carea dia se va tiené si alegerea. — Recurentii in acestu restimpu se voru presentá in biserica vr'odata si-si voru tramitè recursele sale subsemnatului comitetu pe calea oficiulu inspectorale.

Madrijesci, 14 septembrie 1878.

Comitetulu parochialu.

In cont. cu mine **Constantin Gurbanu**, prot. si inspect. cerc. de scóle.

1—3.

Spre ocuparea postului invetiatorescu la clasa I. acum radicata in *Tierenteazu* (Czernegyház), provediuta cu emolumintele anuali de 120 fl., 20 chible de grâu, 10 chible de cucurudiu, 2 stangeni de lemne, 2 stangeni de paie, cortelu liberu si $\frac{1}{3}$ din gradina de legumi, se escrie concursu pana in **22. Octobree** a. c., candu va fi si alegerea. — Recurentii sunt avisati recursele loru, provediute cu testimoni de cualificatiune, a le substerne inspectorului scolariu Meletiu Dregheciu in Thimisior'a, si in vreo duminéca séu serbatore a se presentá in biserica spre documentarea desteritatii sale in tipicu si cantari.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Meletiu Dregheciu**, prot. Thimis.

2—3.

Pentru deplinirea postului de invetiatoriu la scól'a gr. or. confesiunala din *Ictaru* inspectoratul Hasiasiului, còtulu Temisiului, se escrie concursu cu terminu de alegere pe diu'a de **22 octombree** a. c.

Emolumintele suntu: in bani gata: 60. fl. v. a.; 24. meti de bucate, diumetate grau, diumetate cucurusu; 4. jugere pamentu aratoriu, locuintia libera si 6. orgii de lemne, din cari se incaldiesce si scol'a.

Recurselu ajustate amesuratu recerintieloru statutului org. si adresate respectivului Comitetu par. suntu a se tramite parintelui protopopu Georgiu Cratiunescu in Belincz.

Recurentii au se se presenteze in biserica d'acolo spre a-si dovedi desteritatea in cantari si in tipiculu bisericescu.

Ictaru, 27. augustu 1878.

Comitetulu parochialu gr. or.

In contielegere cu mine: **Georgiu Cratiunescu** prot. si insp. cerc. de scóle.

2-3.

Se escrie concursu pentru ocuparea postului de invetiatoriu la scól'a gr. or. confesionala din comun'a **Costeiu**, inspectoratulu Hasiasiului, cottulu Carasiului, cu terminu de alegere pe diu'a de **14. Octobree** st. vechiu a. c.

Emolumintele sunt: in bani gata: 183 fr v. a. 13 meti de grau, 13 meti de cucurusu in bombe; 2 jugere de pamentu aratoriu; $\frac{1}{2}$. jug. gradina estravilana; locuintia libera, si 21 frt. relutu pentru 3 orgii de lemne.

Recurentii instruate conformu prescrizeloru statutului organicu, si adresate subscrisului Comitetu parochialu gr. or. sunt a se tramite parintelui protopopu Georgiu Cratiunescu, ca inspectorului cercualu de scole in Belincz; avendu recurentii a se presentá in biserica gr. or. din locu, spre a-si aretá desteritatea in cantari si in tipiculu bisericescu.

Costeiu, 20. Augustu 1878.

Comitetulu parochialu gr. or.

In contiel. cu mine: **Georgiu Cratiunescu** prot. si insp. cere. de scóle

2-3.

Pentru ocuparea postului de adjunctu la scol'a conf. gr. or. rom. din Comuna **Hittiasiu** protop. Jebelului Cottulu Timisiului pre langa emeritulu invetiatoriu Teodoru Mircu se escrie concursu pana in **finea lui Octobree a. c.**

Emolumintele sunt: in bani gata 125 fl. 16 cr. 15 meti de grâu, 15 meti de cucuruзу, 8 orgii de lemne din care are a se incaldi si scol'a, dela inmortentari unde va fi poffitu 20 cr. 4 jugere de pamentu bunu, $\frac{1}{2}$ jugeru de gradina estravilana, si cortelu liberu cu gradina de legumi.

Recurentii au se-si instrueze recursele conformu stat. org. bis. si se le tramita D. protop. Alesandru Ioanovicu in Jebeliu.

Fiecare recurentu are a se infacia in S. biserica in vre-o domineca seu sarbatore spre asi aratá desteritatea sa in cantari si tipicu.

In fine este de observatu cumca adjunctulu are se se bucure de intregulu salariu si de tote emolumentele afara de 2. jugere de livada si $\frac{1}{2}$ jugeru din gradin'a estravilana care remanu pe vietia in folosint'a emeritului invetiatoriu.

Hittiasiu in 9. Septembrie 1878.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu D. protopresbiteru tractualu.

3-3.

Pentru deplinirea statiunei invetiatoresci dela scola gr. or. din comuna **Selageni** in inspectoratulu Jenopoliei — Borosineu — diecesa si comitatulu Aradului, se escrie concursu cu terminulu de alegere pe $\frac{3}{20}$ **Octomvrie a. c.**

Salariulu in bani gata 100 fl v. a. 5 cubule de grâu, 5 de cucurusu — 2 mesuri de masere — 8 orgii de lemne, din care este a se incaldi scóla — quartiru liberu cu gradina de semanaturi. —

Recurentii si-voru trimitte recursele — instruite in intielesulu §-lui 13 din sta. org. si adresate comitetului parochialu, — inspectorului cercualu de scole Nicolau Beldea in Borosineu care e si posta ultima. — Se cere dela recurenti ca in vre-o dumineca seu sarbatóre se se presenteze la sânta Biserica, pentu ca se-si arate praes'a in cantarile bisericesci si tipicu. —

Selageni 6 septemvrie 1878.

Comitetul parochialu gr. or.

In contielegere cu mine **Nicolau Beldea**, inspect. scol.

2-3.

Pentru statiunea invetiatorésca gr. or. confesionala din comun'a **Ostrovu**, in comit. Carasiu Protop. Lipovii, se escrie concursu cu terminu de alegere pre **8. Octobree 1878.** —

Emoluminte in bani gata 200 fl. pentru conferintia 15 fl. scripturistica 10 fl. — 8 stingeni de lemne. — 4 jugere pamentu, 2 aratoriu, 2 finatie, quartiru si gradina de 1 jugeru.

Recurentii, au a trimitte recursele loru instruate in sensulu Statutului organicu si adresate Comitetului parochialu; mai avendu afara de aceea a se presentá in S. Biserica din locu, in vre una din Dumineci seu Sarbatori, spre a-si aratá desteritatea in tipicu si in cantarile bisericesci.

Ostrovu. 8 septembrie 1878. Comitetulu parochialu.

2-3.

Pentru statiunea invetiatorésca din comun'a **Meziesiu** si filialele **Talpe** si **Telecu** se deschide concursu pre **1. Octomvrie st. v.** in care di va fi si alegerea.

Emolumentele sunt: dela statiunea matra 100 fl. bani gata, 10 cubule bucate, grâu si cucurudia, 5 orgii de lemne, din cari se incaldiesce si scól'a, 2 mesuri pasula, quartiru liberu, gradina de 150 □. — De la filialele Talpe si Telecu: 40 fl. bani, 4 cubule bucate grâu si eucurdiu; 2 mesuri pasula, 2 orgii lemne, si stólele indatinate dela ingropatiuni.

Doritorii de a ocupá acésta statiune suntu poffiti a-si ascerne recursele conformu statutului organicu pana la terminulu defiptu la subscrisulu Protopopu si inspectoru scolastecu in Baiti'a (Rézbánya).

Comitetulu parochialu,
din Meziesiu si filia Talpe si Telecu.

In contielegere cu mine: **Petru Sabó**, Prot. si insp. scol.

2-3.

Pentru vacant'a parochia din **Micherechiu** protopresviteratulu Oradii-mari, se escrie concursu pana in **22. Octomvrie a. c.** in carea di va fi si alegerea.

Emolumintele sunt: 1. Un'a sesiune de pamentu aratoriu comasata. — 2. Biru preotiescu dela 260. de case cate un'a mesura de grâu. — 3. Stólele indatinate si quartiru esarendatu.

Doritorii de a recurge, au se produca: testimoniu de S. classe gimnasiali si testimoniu de calificatiune din teologia.

Datu in Micherechiu 1. Sept. 1878.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine **Simeonu Bica** Protopresbiterulu Oradii-mari.

3-3.

Concursu pentru ocuparea statiunei invetiatoresci dela clas'a a II. din comuna **Seleusiu-Cighirelu**, in Inspectoratulu Agrisiului cu terminu de alegere pe **17. Septembrie a. c.** adeca Dumineca dupa inaltierea. S. Cruci.

Emolumintele sunt: in bani gata 200 fl. v. a. 5 orgii lemne, cortelu gratuitu, dela imormentari mari 40. éra dela mici 20 cr. la cei seraci va merge gratis. Conditiiunile alegandului sunt: se fia preparandu absolutu, de religione gr. or. rom. Cei cu esamenu de calificatiune voru fi preferiti; in fine se se presinte la biserica pentru a-si aretá aptivitatea in cantare si thipicu, recursele adresate catra Comitetulu parochialu se se trimita inspectorului scol. per Pankota in Seleusiu-Cighirelu (Szöllós-Csigherél).

Seleusiu-Cighirelu 29. augustu. 1878.

Comitetulu parochialu.

Demetriu Popa, inspectoru de scóle.